

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egész évre . . . 25.— korona.
 Fél évre . . . 14.— korona.
 Negyed évre . . . 7.— korona.
 Egy hónap . . . 2.40 korona.

VIDEKEN:
 Egész évre . . . 32.— korona.
 Fél évre . . . 18.— korona.
 Negyed évre . . . 9.— korona.
 Egy hónap . . . 2.80 korona.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, augusztus 1.

Királyi szózat a nemzethez.

A hivatalos lap holnapi száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

A második évtordulóját érjük el azoknak a napoknak, melyekben ellenségeink engesztelhetetlen érzülete haragra kényszerített bennünket. Mélyen fájlalja bár, hogy ilyen hosszú ideig tart az emberiségre súlyosodó nehéz megpróbáltatás, felemelő elégtétellel tölti el koblemet, ha erre a kemény túsára visszatértek, a mely a monarchia megtörhetetlen erejébe vetett bizalmamat újra meg újra igazolja. Az ellenséges tulerő folyton megújuló támadásait, dicső szövetségeseinkkel vállvetve, hőiesen visszaverő bátor fiaimhoz méltón, otthon is azt a lelkesült kötelesség érzetet tanúsítja a nemzet, a mely egyedül méltó a mai nagy és komoly időkhöz.

A győzelem kivívására irányuló egyetlen nagy elhatározásban egyesülve férfias elszántsággal hozza meg a dicsőséges és állandó béke kiküzdésére szükséges minden áldozatát. A haza javára szükséges rendszabályok teljes megértésével viseli el, a gazdasági életnek, a háboru igényelte korlátozásait és hiúsítja meg ellenségeinknek, a békés lakosság létének rendszeres veszélyeztetésére irányuló, gonosz szándékait. Hiven, atyai együttérzéssel osztom meg minden egyes hivemnek olyan állnatos lelki erővel viselt gondjait: a gyászt az elesettekért, a harcban álló szeretteik miatti aggodalmat, az áldásos békemunka megzavarását, az összes életviszonyok érzékeny súlyosbodását.

De a mögöttünk lévő hadiév lélekemelő tapasztalataira támaszkodva, teljes bizalommal nézek a lassankint

kialakuló jövőbe, azzal a boldogító tudatban, hogy derék nemzetem valóban megérdemli a diadalt és hívőnek azzal a reményével, hogy az Uristen kegyelme és igazságossága nem fogja tőlünk a győzelmet megtagadni.

Szükségességét érzem, hogy ezekben a komoly, de reményteljes emléknapokban kifejezésre juttassam, hogy büszke örömmel tölt el, a nemzetnek sona nem lankadó hazafiui áldozatkészsége és hogy halás szívvel ismerem el a végleges sikert biztosító elszánt magatartást.

Megbizom Ont, hogy ezt Nevemben köztudomásra juttassa.

Kelt Bécsben, 1916. július 31.

Ferenc József s. k.

Tisza István gróf s. k.

Hasonló kéziratot intézett a Felsőge Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökhöz.

Összeomlott a döntőnek készült angol támadás.

— Oroszok véres veresége minden fronton. —

Berlin, július 31. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az angol vállalkozások Pozieresnél és Longuevalnál a tegnapi napba is benyulnak. Egy új nagy angol-francia támadást készítettek elő. E támadás Longueval és a Somme között reggel legalább hat hadosztály harcbevetése mellett egységesen következett be Pozieres és Longueval között, azonban zárótüzünk egész napon át feltartóztatva azt és itt csak este jutott szintén igen jelentékeny erővel intézett elszigetelt támadások formájában a megvalósuláshoz. Az ellenséget mindenütt igen súlyos véres veszteségek mellett visszavertük, egy talpalantayt tért sem tudott nyerni. A közelharcok mindennapi, ahol ezekre sor került, hála a bajor és szász tartalékos csapatok, valamint a vitéz schleswig-holsteiniak elszánt nekimentésének, a mi javunkra ucsítottak el. Tizenket tisztelet és hétszázhatvankilenc főnyi legénységet elfogtunk, tizenhárom geppuskát zsákmányoltunk. A Sommetől délre ágyu-

haró volt. Pruney vidékén (Champagne) egy gyengébb francia előtörés tüzünkben összeomlott. A Maastól keletre az ágyútűz több ízben nagyobb hevességgel fokozódott. Thiaumont erőd-től délnyugatra kisebb kézigránát-harcok voltak. A Conflans ellen intézett ellenséges repülő-támadást, Pont a Mousson ellen irányított tüzeléssel viszonoztuk. A badeni Mülheim ellen indított francia repülőrajnak fockereink Neunburgnál a Rajna mellett útját állták, azt megfutamították és üldözték. Az ellenséges vezér-repülőgépeknek Mülhausentől északnyugatra lezahanását idéztük elő. Höndorf hadnagy Bapaumetől északra a tizenegyedik, Wintgens hadnagy pedig Peronestől keletre, tizenkettedik ellentelét tette harcoképtelenné. A Moussonról nyugatra és Thiaucourtól délre egy-egy francia kétfedelűt löttünk le. Az utóbbit védőtüzelésünkkel.

Keleti hadszíntér:

Friedrichstadt mindkét oldalán visszavertük orosz felderítő osztagoknak csatornaállásunk ellen intézett támadását. Logischyntól nyugatra és Nobelnél (a Szumien mellett, Pinkstól délnyugatra) megfutamultak. Az orosz csapatösszeállítások a Linsingen tábornok hadseregportja ellen lelytatott erős rohamait tegnap is diadalmasan el-

hárítottuk. Ezek ismét a támadók legsúlyosabb veszteségeit eredményezték. Az ellenség a lönyomást a kelet-sarni-ívasut mindkét oldalán levő szakaszokra gyanorolta. Jól előkészített ellentámadásunkkal a Sarcernai (Stobychwatól délre) előnyomult ellenséget visszavettük. Az eddigi megállapítások szerint tegnap egyezernyolcszáznyolcvankilenc orosz, köztük kilenc tisztet fogtunk el. Repülőrajaink az utolsó harci napok alatt szállásnelyekre, menetelő és táborozó csapatokra, valamint a hátsó összeköttetések ellen intézett támadásaikkal jelentékeny kárt okoztak az ellenségnek.

Bothmer gróf tábornok hadseregportja:

Az oroszoknak Bucactól északnyugatra és nyugatra fekvő szakaszok ellen folytatott támadásai alkalmával sikerült egyes helyeken a legelől levő védelmi vonalba bevonulniuk, innen azonban kivertük őket. Valamennyi támadásukat diadalmasan visszavertük.

Balkán hadszíntér:

Semmi újság. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Fémbeváltó hivatal a Kapa-utcában.

(Az utolsó nap.)

Arad, július 31.

Julius 28-ika óta folyik a harmadik fémbeváltás Aradon. Két fémbeváltó bizottság működik: az első számú a Kapa-utcai, a második számú az Újtelepi elemi iskolában. Ma volt a fémbeváltás utolsó napja. Az "Aradi közlöny" tudósítója meglátogatta az első számú fémbeváltó hivatalt.

A Kapa-utcai iskola előtt kisebb csoportokban állnak kezdő asszonyok, családok, gyerekek, halálmas nőkkel, mozsarakkal és minden elképesztető fém tárgyakkal, amire háztartásban szükség van.

Az egyik osztály n. n. n. kis ódájára van felírva: "Fémbeváltó hivatal." Ide megyünk. Az ügyeleti bizottság elnöke Veres Karoly, a fémbevitelért megvizsgáló szakértő Roman Vilmos. A hadvezetőség részéről egy hadnagy van jelen és két katonai őrök.

A mozsár iskolaterem leve van már a legkülönbözőbb fém tárgyakkal. Mozsarak, vasak, lámpák, mérlegek, fém tárgyak, alu. tárgyak, fűgőrudak, gyertyalámpák egyaránt nagyra tarka összevisszaságban.

A beváltandó fém tárgyakat először megméri, a tulajdonosa arról egy elismervényt kap, a az értékét a hadvezetőség küldi be neki nek utján. Ezt a beváltók legnagyobb részének igen nehéz megmagyarázni. Ilyenkor aztán mulatságos epizódok történnek. Egy öreg paraszt asszonyt csak nagynéhezen tudtak elküldeni aszal, hogy majd a posta úján megkapja a pénzt. Nemsokára visszajött, hogy a postán megmutatta az elismervényt, de nem akarják neki kifizetni. Újra megmagyarázták neki, hogy csak várja be, amíg a posta elhozza a pénzt. Bizalmatlan tekintettel halgatta a magyarázatot és látszott rajta, hogy nem hiszi el. Az öreg meg volt róla győződve, hogy becsapják.

A réztárgyak beváltási ára kilogrammonként különböző. Például a mozsár 2 korona 50 fillér, a hadvezetőség 3 korona 75 fillér, a gyertyalámpa 3 korona 20 fillér, a fűgőnyrud 3 korona 50 fillér.

A fémbeváltás végeredménye a Kapa-utcai fémbeváltóban körülbelül 12 mézsa, az újtelepi fémbeváltónál, ahol a beváltás aránylag kisebb mértékű volt, körülbelül 6 métermézsa. A július 26-án megkezdett fémbeváltás végeredménye feleletes becslés szerint mintegy 16-18 métermézsa. Ez az eredmény, tekintettel arra, hogy a község már eleget adott a gyűjtőösszegeknek, valamint a fémbeváltással megbízott két aradi cégnek, kielégítő.

Erdős talán még megemlíteni, hogy a fémbevitel egy orosz fogoly rakja mérlegre. Komoly arccal foglalkozik, valószínűleg tisztában van vele, hogy rendkívül fontos munkát végez.

Az utolsó pár, két öregasszony volt. Beszélgetve mentek is a lépcsőn. Szomszédasszony mit adott be? Kérde az egyik. Egy mozsarat és egy vasat, volt a válasz. Ezután halgattak egy kisse.

— A fiam, sóhajta az egyik. Hol van a fia? Most ment el harmadszor a harctérre. És a magáé? Hogy van? Az enyém már volt ott, most kórházban van. Irja, hogy szívrohamban voltak. Fízetni se kellett semmit. De...

és itt egy kis halál után halkan mondja a fémbevitel elvezetése után, Doberdón. A beszédjéből kiderül már nem halmatlan. Befordultak egy kis mellékutca, a csak a lepteik átletes kopogása hallatszott.

A nyolcvankettős halálbakák hőstettei.

(Egy aradi sebesült erdélyes elbeszélése.)

Arad, július 31.

Az orosz-magyar hadsereg egyik legvitézebb ezredének többszörösen kitüntett altisztjevel volt alkalma beszélni ma az Aradi közlöny munkatársának, mielőtt az illető félgyógyult állapotban országtól hajtva, önként a harctérre vonult volna. Az illető Kovács Sebestyén a Székelyudvarhelyen állomásozó 82. közös gyalogezred szakaszvezetője, aki bámulatra méltó eseteket mondott el nekünk a vitéz 82-sok, a halálfejűs regiment csodálatos eseteiről.

Az egész armádiában híresek a 82-es székely bakák. A háború kitörése óta nem látkadó harci kedvvel és igazi székely vitézséggel, állandóan a veszélyt keresve vették a harczukat. Az erdély minden tisztje és minden közlegénye szinte versenyzik abban, hogy megdöbbenésben izgalmas hőstetteket vigyen véghez.

— En — mondta Kovács Sebestyén, aki majdnem két hónapot töltött egyik aradi tartalékkórházban — 9 héttel ezelőtt sebesültem meg a bukovinai fronton. Az a hitvány muszka golyót küldött a bal combomba és a golyó a csontomat is megsértette. Még nem gyógyult be egészen, de én már nem tudom bevárni a gyógyulás teljes idejét és kikérezkedtem a frontra. Az ezredorvos ur ugyan azt mondta, hogy én legelőbb csak a hinterlandban szolgálhatok, de hiszen csak egyszer kerüljek a harctér közelébe, nem sokára ott leszek én a fronton a bajtársak között, akár fáj a lábom, akár nem. De ugyan megtaálom-e még a régi bajtársaimat? Mert tudja meg, az ur, hogy nálunk minden nap kell sebesülésemnek, vagy halálnak lenni. A mi ezredünk szégyelne magát, ha a nap veszteség nélkül mulna el fölötte. A mi legényeinkkel a szó szoros értelmében lehetetlen birni. Ha valamelyik napon az orosz nyugodtan marad, akkor mi nek kezdünk valami kis heccet csinálni.

A mi emberek azt mondják: azért viselnek halálfejűs sapkájukon, hogy minden napra jusson egy-két halott. Igaz, hogy a legtöbb halottat mégis csak az oroszoknak juttatjuk. Hogy mennyire rajongunk mi a harci izgalmakért, legjobban bizonyítja a tiszt uraknak a fenyegetési módja. Ha valaki közülünk nem jól viseli magát a sármelében, a tiszt urak ezzel ijesztik meg: "Gazember, hazaküldelek a frontról" — vagy ha otthon az orosz nem elég jól vágja a marsot, a hadnagy ur így ripakodik rá: "Te betyár kölyök, nem osztalak be a legközelebbi marsba".

— Velem együtt az aradi kórházban volt egy fiatal bajtársam, bizonyos nevezetű Vass Karcsi, aki szolgálata harmadik hónapjában a tüdő súlyosan megbetegedett. Az ápoló kisasszonyok a kórházban mindnyájunktól kértek valami emlékiratot az emlékkönyvének. Az én Vass Karcsi öcsémről is kértek ilyen emlék-

mondatot. Amire ő majdnem könyes szemmel ezt felelte: "Drága kisasszony, én semmit sem írok, és nagyon szegyelem magamat, már három hónapja katonáskodom és még nem voltam a fronton".

— Mialott eljöttem a harctérre az ezredünk többször kegyetlenül üldözött, ment keresztül. Nagy Joacsim nevű, földim csodálatos hőstettét meg kell említenem. A fiatal gyerek ellen három hatalmas muszka támadt. Az egyiket letépték és amugy székegyesen keresztülmarapta a gégejét. Ekkor azonban a másik kettő natúról kezdte puskával, karddal bízgatni, Joacsim a balkezében levő tokoskal olyan ügyesen vágott hátra, hogy az egyik orosz hátánál taláta és az verőti borítva terült el, a harmadikkal azután már könnyű volt neki elvenni. Őrs mentek és a kis puskát a nyakába mártotta. Ő csak jelentéktelen sebet kapott: szuronyvágást a bal vállán. De mondhatom, meg is sebesült bennünket miután esett az egyik 82-es bakka a hinterlandban kórházba került, olyan kiserő irás meggy volt, hogy ezt a fontos gondolat kell apálni, mert 82-es halálbakká.

Olcsó tanerő.

(Hatvan szent egyetemen a tagja.)

Arad, július 31.

Borsod vármegye tanfelügyelősége jelentéssel a vármegye közigazgatási bizottságának, mely szerint a vármegye néhány iskolájában szűntelt a tanítás, mert hiányzott a tanító.

Egy hadbavonult tanító helyettesítésére sokan ajánlalmaztak mellett ajánlkozott egy oklevél nélküli, de eresszített a magat "tertiarius stb. stb." nevező tolyamodó, aki azt kéri, hogy a tanfelügyelő őt az uralmasok közül a legkevesebb tanuló nevezze ki helyettesnek. Fizetséget olyat kér, ami még a magyar tanítói tanítók "természetes javadalmazás" rendszerében is megépp, vagy inkább komikus. A tanítónak ajánlkozó "tertiarius stb. stb." ajánlatait, melyet a borsodmegyei tanfelügyelőséghez küldött, alább közöljük, mint karóziomat az időknek.

Igényeit szöveget a következőben jelenti be:

"Mosásról, vasalásról, ágyneműről, takarításról, kiszorgatásomról, kisebb jóvendő szakadásaimról, vagyis azok bevarrásáról a közeg asszonyai felelőse mind gondoskodjanak, — hiszenként egyszer a közeg részéről leborotváltatásomról is történjek gondoskodás. Az élelmeses felelőse az egyes családoknál akként történjek, hogy minden nap külön-külön fejeként számítva, annyi nap egymásután lássanak el étellel, ahány tanulóval van, vagy tanítvány van az illető házban. Megjegyzem azonban, hogy az en részemre külön, vagy másé se jár, se jár, csak azt es annyi főzött légyen mindenki, amit es amennyit eledug is főzött."

As ekkent tolyamodó mellékleteket nem esatol, mert — mint írja — "....erkölcsi bizonyítványomról eleget tanuskodik azon körülmény, hogy Assisi Serephi Szent Ferenc monostorodogasszonyi harmadrendjének, valamint a győri karmelita harmadrendjének, nemkülönben a nagyszombati m. k. kat. érsekprímási főgimnázium újmagi "Szepietelen fogantatásról nevezett a Szűz Szent Imre Herceg paritogása miatt a Szűz Maria-Congregatio"-naa, es utobbinak pedig 1898. decem-ber 8. óta fogadalmas tagja, nemkülönben korábban esenkivul vagy hatvan (korábban 60) különböző irányú vallásos társulatnak tevésegyen működő tagja vagyok."

A "megismerem es értem" tett tolyamodó csak után aláírta a nevet is, a következő misztikus megjegyzésekkel: "M. J. A. M. I. Tertarius, stb., stb. N. G. P. P. H. V. stb."

Románia semleges marad, mert rosszul áll az entente.

(Bratiana nyilatkozata. — Nem fogad a király. — Változások a kabinetben.)

(Sajtó tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, július 31.

Bukarest. A Politika jelenti: Az utolsó napok riadó híreit, amelyek azt terjesztették, hogy Románia augusztus közepén beavatkozik a háborúba, az izgalmak esillapodása váltotta le. Bizonyos, hogy Románia nem avatkozik be a háborúba. Egyes politikai körökben azt hirdetik, hogy a Bratianu kormány lekötötte magát az entente-nak és csupán az időpontot nem tartja jelenleg alkalmasnak a beavatkozásra. A kormány véleménye szerint a háború még egy évig fog tartani és Románia nincs abban a helyzetben, hogy egy hosszú háborút tudjon viselni.

Bukarest. A „Dreptatea” jelenti: Politikai körökben sokat beszélnek arról a nyilatkozatról, melyet Bratianu miniszterelnök tett a kormány felhivatalos lapja, az „Independance Roumaine” egyik szerkesztője előtt, Diamandi György, a petervári román követ jelenlétében. Bratianu miniszterelnök nyilatkozata a következő:

„Kétségtelen, hogy nyugaton a francia és angol offenzíva meghiúsult. Az orosz offenzíva is csak nagyon lassan halad előre. Meggyőződésem az, hogy újabb téli háborúra kerül a sor.”

A miniszterelnök ugyanezt a véleményét fejezte ki az entente-hatalmak követi előtt is, hozzáfűzve, hogy Románia beavatkozásáról csak későbbi időpontban lehet szó.

Bukarest. A hivatalos lap közli, hogy a király sinajai tartózkodása alatt nem ad kihallgatást. Az utolsó politikus, akit a király Sinajába való elutazása előtt fogadott, Marghilomán, a konzervatív párt vezére volt.

Bukarest. A ruszotilek itteni lapja közli azt a beszélgetést, melyet a Birsewija Wjedomosti tudósítója Inzarovval, a berlini orosz nagykövetség volt titkárával folytatott. Inzarov, miután Oroszországnak Románia iránt rokonszenvét hangoztatta, sajnálatát fejezte ki, hogy Románia nem sietett segítségére Szerbiának, miáltal Oroszországban bizalmatlanságot kellett maga iránt. Az ellenzék nem bélyegseli a miniszterelnököt, mert az nagy többséggel rendelkezik. Inzarov kijelentette, hogy romániai tartózkodása alatt arra a meggyőződésre jutott, hogy Románia nem fog egyhamar a háborúba beavatkozni. Csak akkor fog dönteni, amikor a háborúban, különösen az orosz fronton döntő események történnek. Ez a mérvadó román politikusok véleménye is. Annak a larmának, me-

lyet az entente barát lapok csaptak, célja az volt, hogy azt a hitet keltsék a közvéleményben, hogy Románia lemondott a várakozó politikájáról.

Bukarest. Burdujenből jelentik: Oroszország a határt Románia felé elzárta. Ezt az intézkedést a cárnak Csernovicba való utazásával hozzák összefüggésbe.

Berlin. Bukarestből jelentik, hogy az itteni ruszotil körök a legnagyobb agyujukat vonultatják fel lapjaikban. Mille Konstantin az „Adverul” főszerkesztője forradalommal fenyeget lapjában, ha Románia nem folytat háborút Oroszország oldalán. A ruszotil igazságok sem a román kormányra, sem a közvéleményre nincsenek betolyással. Bratianu kormány változatlanul megmarad eddigi politikája mellett. A helyzet változása mindenestre a bekövetkezendő újabb eseményektől függ.

Bukarest. Moreun román belügyminiszter szabadságát tíz nappal meghosszabbították. Hivatalában ideiglenesen Konstantinescu földmívelésügyi miniszter helyettesíti. Politikai körökben híre jár, hogy Moreun, aki 1913. óta tagja a Bratianu kormánynak, nem tér többé vissza. E hírek szerint Moreun tárcáját Konstantinescu földmívelésügyi miniszter veszi át; Konstantinescu tárcáját pedig Ferrukide, a román képviselőház elnöke.

Szofia. Gesow lapja az Mir Irja: Romániának terület nagyoobitási igényei vannak más államok terhére, de ezt csak háború útján érheti el. Romániának nem szabad elfelejtenie, hogy Bulgária szövetségben van a központi hatalmakkal és elég erős arra, hogy minden pillanatban megkezdje a háborút. Az „Echo de Bulgarie” hasonlóan nyilatkozik.

Száznegyven milliót jegyeztek a főváros kölcsönére. Budapestről jelentik: A főváros kölcsön jegyzésére, mint eddig megállapították, 140 millió korona értékű aláírás gyűlt egybe. Csak 80 millió koronára volt tervezve a kölcsön és ezért redukálni kell majd a jegyzéseket.

Drágább lesz a kenyér. Varjassy Lajos polgármester közli: Az aradi sütőmesterek kérelmére meghallgatott kereskedelmi és iparkamara szakvéleménye alapján a kenyér legmagasabb árának meghatározása tárgyában kiadott hirdetésememet akként módosítom, hogy a kenyér lisztből készült kenyérnek, sütőknél nagybani eladásra nézve ott meghatározott kilogrammonkénti 44 fillér, illetve kisbani eladásra mindenképp nézve ott meghatározott 48 filléres árat augusztus hó 8-tól kezdve 46, illetve 50 fillérben állapítom meg.

Fábián Lajos bucsuzása

az aradi törvényszéktől.

(A Szent István-rend átadása.)

(Az Aradi Közlöny tudósításából.)

Arad, július 31.

Az aradi törvényszék vasárnap délelőtt az esküdtseki teremben, teljes ülés keretében bucsuztatta el távozó nagynevű elnökét, Fábián Lajos dr. kuriai bírót, aki disse volt a magyar igazságszolgáltatásnak. A teljes ülésen jelen volt a királyi törvényszék és járásbírósg bírói és jegyzői kara és az ügyesség.

A távozó elnököt Birtó József táblabíró bucsuztatta a következő megemlékezésben:

— Méltóságos Uram! Midőn öletege a Szent István-rend kis keresztjével kitüntetni méltóztatott, nekem jutott a szerencse, hogy azt ünnepélyesen átadjam. De egyszerűm mind felhasználom az alkalmat arra, hogy a kir. törvényszék, járásbírósg, ügyesség egész tisztviselőikara nevében elbucsuzzam. Elérkezünk most az időponthoz, amikor valói kell. Ez a válság annyival is inkább fájdalmas mindnyajunkra néve, mert Méltóságod ugy jogtudásával, kiváló igazságszeretettel, mindenkor tapintatos és szeretetteljes vezetésével mindannyiunk őszinte nagyrabecsülését és szeretetet érdemelte ki. Hogy mit veszt a magyar igazságszolgáltatás Méltóságodban, azt megemlékez a királyi kegy, mely Méltóságodat ilyen ritka kitüntetésben részesítette. Ma pedig mint szeretett elnökünkől bucsuzunk Méltóságodtól és midőn arra kérjük, hogy jóindulatában továbbra is megtartani kegyeskedjék, egyben kívánjuk Méltóságodnak, hogy igazán megérdemelt nyugalmát még hosszú ideig jó egészségben és boldog megegyedtségben élvezhesse.

A beszéd végétével a szónok ajánította a kitüntetettnek a Szent-István-rend kis keresztjét az alapszabályokkal együtt.)

Fábián Lajos dr. meghatva választott a szívből fakadó őszinte szavakra.

— Hála szívvel fordulok — mondotta — a király öfelsége felé, aki oly magas kitüntetéssel megajándékozott. Ha köszönöm az igazságügyminiszter és exzellenciájának és a nagyváradi tábla elnökének kiváló kegyét, akik engem a kitüntetésre a legmagasabb helyre teltérjesztieni kegyeskedtek. Most, amikor 41 éves szolgálattal és 11 évi elnöki működés után bucsuzom Önöktől, ugy vélem, súlyos mulasztást követnék el, ha az alkalommal Önöknek, mindannyioknak, kikkel együtt működtem, hála köszönetet nem mondanék. Mint az igazságszolgáltatás egy igénytelen munkása, mindég az igazságot kerestem és ha sikerült azt megtalálnom, cselekedeteimet mindég az igazsághoz irányítottam és ebben a munkában kiváló részük volt Önöknek is, kik társadhatatlan szorgalommal és odaadoan támogattak ezen munkámban. Lépven eszt kétszeresen nehéz most a válság, amikor a felügyeletem és vezetésem alatt volt királyi törvényszék olyan bírákkal és olyan tisztviselőkkel rendelkezik, akik között a munka igazán nem társad, hanem gyönyörűség és a hivatal, nem nehéz munka, hanem valóságos élvezet, s ha a holt napi napot kezdve hivatalos működésünkben el is válnak egymástól, engedjék reménylenem, hogy jó esélyekkel és szabad legyen mondanom, szeretetökben továbbra is megfogom tartani. Istem áruja meg Önöktől...

Az elhangzó bucsuzószavak után a bírói kar meghatottan távozott a kitüntetett ünnepség sajnálatosán.

Japán seregek Mexikóban.

(Az Úró kapuja előtt a sárga veszedelem.)

• Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Budapest, július 31.

Köln. A Kölnische Volkszeitungnak jelentik Newyorkból: A newyorki Sunnak jelentették július hó 21-én San-Antonióból, hogy a mexikói kormány a monterei acélműveket lefoglalta és ott japán munkások alkalmazásával igyekszik előállítani a mexikói hadsereg számára szükséges regyvereket és municiót. Ez a közlemény méltó feltűnést kelt és keltett mindenütt, ahol ismerik az Egyesült Államoknak és Japánnak rég lapangó és mindig kitörésre kész viszálykodását. Mert japán katonákról is beszélnek, akik a mexikói hadsereg szervezését vezetik a legnagyobb titokban. Híre jár, hogy a múlt hó közepén egy külön vonat sok kocsival japánnal Nichuaguába érkezett, hogy ott a mexikói csapatokhoz csatlakozzék. A japán katonaságot hat japán tiszt és három mexikói altiszt szállította rendeltetési helyére.

Ehez a szenzációban érdekes híre az Kölnische Volkszeitung nem kevésbé érdekes

megjegyzéseket fűz. Emlékeztett azokra a régi jelentésekre, amelyek szerint hónapokkal ezelőtt egy japán cirkáló érkezett az amerikai vizekre. Ez a cirkáló állítólag négyezer japán katonát tett akkor a partra. Japán részről a szállongó híresztelésekkel szemben azt hangsúlyozták, hogy igenis egy japán cirkáló zátonyra futott a mexikói partokon. A washingtoni kormány egy cirkáló küldött akkor a mexikói vizekre, amelynek parancsnoka jelentette az amerikai kormánynak, hogy egy japán hadihajónak roncsait a mexikói zátonyokon megtalálta. A japán kormány az elsüllyedt hajót később ki is akarta menteni. A Kölnische Volkszeitung most arra a következtetésre jut, hogy a Mexikónak dolgozó japán munkások és katonák az akkor partra tett, négyezereből valók s mert újabb japán katonák szállítmányok is érkeztek Mexikóba, Amerikának most nemcsak deli szemzédjévé, hanem Japánnal is számolnia kell, mert egészen bizonyos az is, hogy a japánok 1915. február óta egy pillanatra sem hagyták el a Turin öbölét és hogy ez a mexikói hatóságok engedelmével történt.

Eredmény nélkül áldozzák fel az oroszok harcosaik ezreit.

(Minden támadást visszavertünk.)

Budapest, július 31. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

A Kirilibától keletre emelkedő magaslatokon a Pjanzer-Balun hadsereg csapatai utolsó előtti éjjel visszavertek egy orosz előretörést. Délkelet-galiciában a nap aránylag nyugodtan telt el. Bucacitól nyugatra és északnyugatra az ellenség támadásait változatosan a legnagyobb szívóssággal folytatja. Itt tegnap is elkezdődött és makacs harc folyt. A szövetséges csapatok összes állásukat megtartották. Brodytól közvetlenül nyugatra az ellenség több éjjeli támadása megfiúsult. Az ellenség tegnap Wolhyniában is akárhonnan intézett rohamot ismét minden eredmény nélkül áldozza fel harcosainak olvasatlan ezreit. Rohamosztopal Stobieczwanál, Lucktól nyugatra és északnyugatra és a Sarmiből Koveibe vezető vasut mindkét oldalán egyaránt összeomlottak. Stobieczwanától délre, ahol a Stochod balt-partján átmenetileg megvetette lábát, ismét visszavertük. A Wolhyniában harcoló szövetséges csapatok tegnap több orosz tisztelet és kétszáz orosz léggyeget elfogtak és három géppuskát zsakmányoltak.

Olasz hadszíntér:

A Dolomitokban, a Tojana-szankaszban tegnap több alpini-zászlóalj támadását veresen visszavertük. Egszázharminchét olasz, köztük kilenc

tisztet elfogtunk és két géppuskát zsakmányoltunk. Az Isonzo harcvo-nalon az ellenség tüzersége hevesen agyuzta a tolméni és a gorzi hidit, valamint állásainkat a Monte San Miquelen.

Délkeleti hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Hóter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

• Vigjáték este az Urániában. Sok érdekes és érdekes drama után a színház ma két vigjátékot mutat be egyszerre, még pedig olyan kettőt, amely minden tekintetben elsőrangú és külön-külön is díszere válnék bármely színház műsorának. A berlini Union gyár elsőrangú gyártmánya mind a két kép és a budapesti Moszkókép Othen záró műsorain szédületes s nagy sikert aratott. Falesleges volna részletekben előadni a két vigjáték tartalmát, elég jelenteni annyit, hogy ugy társadalmilag, mint művészetben igazán elsőrangú attrakció. A színház akkor, mikor most a hőszezonzban ilyen műsorokat hoz, mintegy elő akarja készíteni a jövő évadot, amely nívó tekintetben még az ideit is messze túl fogja haladni. — A jövő évadban a következő nagyszámú szenzációkat fogja az Uránia kizárólagos joggal bemutatni: Francesca Bertini, Erna Morena, Hanny Wiese, Treumann, Paulik, Mia May, Talarsó, Alvin Neuss, Harry Piel detektív sorozatok, ezáltal a Szenska, Orver, Union, Messter és Bioskop gyárak minden termékét.

• Psilander-műsor az Apollóban. Dacára, hogy a legújabb ságer képeket adhatja e a gyors egymásutánban az Apolló színház igazgatósága, gondot és suyt helyez arra is, hogy egykor annyira népszerű darabokból repriat rendezzen. A legújabb a híres Psilander-alkantások repriat veszi elő az Apolló.

• Ha asszonyok szeretnek. (Szenzáció a műsor az Apollóban.) Hogy kicsoda Lilly Beck, azt a mozikközönség jól tudja. A legkitűnőbb és legszebb színésznők egyike, aki a Svenska Biograf szenzációs újdonságában „Ha asszonyok szeretnek” eddigi sikereit valóság-gal megkoronázta. Akik vasárnap végignézték, ezt a hatásos társadalmi drámát, azok igaz esodákról voltak nemcsak a gyönyörű darab iránt, de élénk tetszéssel kísérték a szereplő színészek pompás játékát. A nagyszerű műsor még kedden is véltésre kerül. Másodikán és harmadikán az Apolló detektív-sorozatának legnagyobb darabja a Kalador báró kerül bemutatásra. A pompás és egészen egyszerű drámának középpontjában egy báró szerepel, aki a kettős életet él, amennyiben a bírósággal mint Orville márkát utazik el, a városban pedig mint egy szűz és igazgató tulajdonosa szerepel.

Októberben indul meg a legi közlekedés.

(A vállalat tolménokének nyilatkozata.)

Arad, július 31.

Az egész ország sajtója foglalkozott azzal a vállalattal, a mely abból a célből alakult, hogy Magyarország nagyobb városai között légi közlekedést létesítsen. Az Aradi Közlöny teljes terjedelmében közölte azt a beadványt, amit a vállalat vezetője a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság és az Osterreichischer Lloyd Actien Gesellschaft megbízásából Arad város tanácsához intézett és közölte, hogy Aradot bekapcsolják a légi forgalomba, amelynek épen Arad egyik jelentős állomása lesz. Azt is hírdül adtuk, hogy a vállalat megfelföld helyet kért a városból, ahol repülőgép kikötőt szándékozik építeni és a közel jövőben a társaság képviselői Aradra jönnek, hogy a repülőállomás helyét kiválasszák.

Gräetz dr. főmérnök, a repülő-vállalat egyik vezetője, egy hírsapíróval beszélgetett és a rendkívül érdekes vállalkozásról a következőket mondta:

— Ahogy a vállalat megalkotásának híre nyilvánosságra jutott, mindjárt megindultak a következtetések, hogy egy újabb német vállalkozás vor gyökeret Magyarországon. Ezzel szemben kijelenthetem, hogy a vállalat teljesen magyar és osztrák tőke támogatásával indult és idegen segítségre egyáltalán nincs szükség, mert a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, valamint az Osterreichischer Lloyd Actien Gesellschaft minden szükséges összeget rendelkezésünkre bocsátják. Megjegyzem, hogy egyáltalán nem mondható horribilnak az összeg, amely vállalatunk megindításához és üzembe helyezéséhez elegendő. Mindössze 1 millió 500.000 korona kell beruházásokra és épületekre a vállalat megindítása alkalmával.

— Ugy terveztük, hogy ez év októberben megindul a légi közlekedés, amely repülőgépekkel és léghajókkal bonyolított lesz. A menetrend ép olyan pontos és előre megszá-bott lesz, mint a vasutnál, járműveink biztonságát pedig a gyakorlat fogja minden értnél hatásosabban biztosítani. A viteldíjak igen mérsékeltnek lesznek, az utak elég gyorsak Nagyváradtól Budapestre, tekintettel, hogy Szolnokon lezálló állomás van, maximum 2 óráig tart az út. Az állomáson kevés személy-zettel végeztük a teendőket. Egy mérnök és néhány szerelő végzi azt az egyszerű kezelési és javítási munkát, amire a repülő kikötőben szükség van.

Elmult a kritikus pillanat.

(Kormánycáfolat a ruszofil sajtó lármájával szemben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Bukarest, július 31.

Bukarest. A „Mincerva” című bukaresti lap írja: Az utóbbi napokban a politikai helyzet feszültsége olyannyira komoly volt, hogy a romániai politikások közül nagyon sokan visszatértek a fővárosba és informáltatták magukat a dolgok igazi helyzetéről.

A liberális többséghez tartozó szenátorok egyike beszélgetés folyamán a bukaresti volt francia követ bankettjéről az alábbi nyilatkozatot tette:

„Ugy látszik, hogy Saint Aulaire ur, aki a déli népek között nagy gyakorlatra tett szert, érti a módját annak, hogy minálunk is erősebb légkört teremtsen, mint az elődje.”

A liberális szenátor az utóbbi napok szenzációs híreit a francia követségnek tulajdonítja, amely arra törekedett, hogy Saint Aulaire-nak Bratsana által történő fogadtatása előtt a légkört, amennyire lehetséges, — francia szimpátiákkal teltse.

Rövid idővel a francia követ fogadtatása előtt a lármázó lapok kormánykörökből utasítást kaptak, hogy a „szövetségekkel” és a „konvenciókkal” többé ne csináljanak lármát és tényleg tegnap egyszerre megszűnt a sajtó. Ezt a körülményt mind a politikai, mind a magán körökben élénken kommentálták.

Hogy a múlt héten mi történt, azt pontosan nem lehet tudni. Mérvadó körökben megis az a vélemény, hogy a Bulgáriával való határügy, a mely a feszültségnél az első szerepet játszotta, a második helyre került. Különben is remélik, hogy ezt a kérdést kedvezően fogják megoldani, kiváltképpen azért, mivel a bolgár kormány arra törekszik, hogy a mi érdekeink iránt a lehető legelőzékenyebb legyen.

Tény, hogy a kritikus pillanat . . . legutóbb most elmult.

Bukarest. Szófiából jelentik az „Adeverul”-nak: Ferdinand bolgár király atyjáért tartott gyászistentisztelet alkalmával Derussi, szófiai román követakörnyezetében lévők előtt kijelentette, hogy Románia és Bulgária között a viszony jó.

Bukarest. Félhivatalosan jelentik: A román-bolgár határforgalomnak Ruszsknál való felvétele körül most folynak a tárgyalások. A bolgár hatóságok azonban Samoviton és Lomon át már meguyították a közlekedést. Ami a bolgár határnak Ruszsknál való elzárását illeti, ennek egészen speciális okai vannak. A bolgár kormány szükségesnek látta ennek a fontos határpontnak az utasok elől való elzárását és ezen környéknek a nadizónába való bekapcsolását, mert ezen intézkedésben az egyetlen módját látta annak, hogy a *Giurgevóban betérszketődő orosz kemszolgálat ellen védekezzenek.* A román kormány ugyanis elkövette azt a hibát, hogy ebben a helységben megengedte egy orosz konzulátusság felállítását. A bolgár kormány természetesen kénytelen volt ellenintézkedéseket fogadtatni, egyben a

szófiai román követet hivatalosan is értesítette, hogy a határ átlépését Ruszsknál beszüntette.

Bukarest. A román külügyminiszter intervenciójára Tzenescu kapitány, a szófiai román katonai attasé ismeretes ruszskú incidensének ügye befejezést nyert. A román attasé Samoviton át visszatért állomáshelyére, Szófiába. A bolgár államvasutak igazgatósága különvonatot bocsátott rendelkezésére.

Bukarest. Közöltük a román kormány hivatalos organumának, az „Independance Roumaine”-nek a román közvéleményhez intézett sugalmazott nyilatkozatát, amely kategorikusan megcáfolja a ruszofil föderációs párt vészhireit, amelyek oda kockudálnak, hogy Románia rövidesen skóciába lép.

Ez a félhivatalos nyilatkozat azonban úgy látszik nem érte el azt a hatást, amelyet el kellett volna érnie, mert a ruszofil sajtó tovább folytatja üzemeit, amelyek a román nép felizgatását célozzák a központi hatalmak ellen.

Ez indította a román kormány lapját arra, hogy illetékes helyről nyert teherátalmazásra ma újlag a következőket jelentse ki:

A forgalomban lévő vészhierek terjesztői tegnap megjelent cáfolatunk ellenére is tovább folytatják üzemeiket és újabb fantasztikus híreket terjesztenek Románia magatartásáról. Előre megjósoltuk, hogy józan figyelmeztetésünk nem lesz elegendő arra, hogy a forgalomban lévő riasztó hírek terjesztését és további kiszélesítését megszüntesse. Így most újlag csak annak a kijelentésére szorítkozunk, hogy egyszersmindenkorra megállapítjuk, hogy a szóbanforgó állítólag „beavatott nelyről származó információk” minden tényleges alapot nélkülöznek.

Az állami tisztviselői beszerzési előlege. Az állami tisztviselők részére legutóbb engedélyezett rendkívül háborús segítséssel kapcsolatosan a törvényhozás tudvalevően: ezt is kimondotta, hogy e háborús segítség felét még nem haladó összeg erejéig beszerzési előleget is kaphat a tisztviselő. Az előleget az évi november elsejétől számított tizenkét-egyenlő részletben kell levonni. A minisztertanács a napokban hozott határozata alapján a beszerzési előleg dolgában úgy döntött, hogy miután azt legelőszérűbben a nyár vége felé lehet felhasználni, sürgősen utasítja a pénzügyigazgatóságokat a szükséges teendők megtételére. A beszerzési előleget az illetők családi és vagyoni viszonyaihoz mérten állapítják meg, a következő irányelvek alapján: Az olyan alkalmazott, akinek nincs háztartása, harminc százalékát kapja az egyszeri háborús segítségnek. Az olyan alkalmazott, akinek kettőnél kevesebb családtagja van, negyven százalékot, az pedig, aki legutóbb két családtagot tart el, ötven százalékot kap. Az előleget nem lehet letételni. Az előlegekkel kapcsolatban a pénzügyminiszter kíváncsotnak tartja, hogy a tisztviselők élelmiszert beszerző csoporto-

kat alakítsanak maguk között és ezen az úton igyekezzenek az előleget hasznosítani.

A bereettyóújfalui képviselőválasztás. Bereettyóújfaluból jelentik: A ma megtartott képviselőválasztáson Szilágyi Lajos dr. cs. és kir. kamarást, a Külügy-Hadügy című katonai folyóirat megalapítóját egyhangú lelkesedéssel munkapárti programmal országgyűlési képviselővé választották.

Arad élelmezésének biztosítása.

(Vásárlási igazolványok kiadása. — A vámmalmok szabadsága.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 31.

A városházán már megkezdődött a jövő évi lisztigazolványok pontos szétosztásának előmunkálata. Amint említettük, a szükséges nyomtatványokat a város saját maga szerezte be és azok felhasználásával igyekeznek a lakosságot lisztel ellátni. Eddig tudvalevőleg fehér színű igazolványok voltak érvényben, melyekkel a kenyérjegyeket ki lehetett váltani a bizottságnál. A városi tanács figyelmezteti a lakosságot, hogy ezek a fehér jegyek augusztus 20-án elvesztik érvényüket és azok helyébe zöld színű igazolványok lépnek, amelyek azt igazolják, hogy egy-egy család mennyi kenyér- és lisztjegyre tarthat igényt. Itt említjük meg, hogy a lakosság körében panaszok hangzanak el a lisztjegyek mostani használati rendszere ellen. Tudvalevőleg megtörténik, hogy egy-egy család töle távoztató okokból néha napokig sem veheti igénybe a lisztjegyét. Ha azután legközelebb lisztet meg, akkor a hatóság hivatalban ezt az el nem használt jegyet már nem fogadják el és a fogyasztó kénytelen a jegyért megindítani a könyökharcot. Mindenesetre helyes volna, ha a tanács az el nem használt jegyek érvényességét általánosságban meghosszabbítaná.

A városi tanács figyelmezteti a lakosságot, hogy a jövő évi termésből való beszerzésre jogosító vásárlási igazolványokat már holnaptól fogva egész augusztus 20-ig meg lehet kapni a Kazinczy-utcai elemi iskolában. A városi költséghozók jogosultak zabot is vásárolni, de mindenesetre előnyben részesülnek azok, akik előbb jelentik be igényeiket. A sertések számára szükséges árpára csupán előjegyzést fogadnak el a Kazinczy-utcai iskolában, mert árpát tudvalevőleg csak a Hadi Termény r.-t. utal ki a városi hatóság által megállapított mennyiségben.

Írtunk már arról, hogy a Hadi Termény r.-t. körlevelet intézett a vele szerződésben lévő malmokhoz és megtöltötte nekik a vámmórlést. Ez ellen az aradi kereskedelmi és iparkamara ártit a Hadi Terményhez és kivételek megengedését kérte. Mint értesülünk, a Hadi Termény teljesítette a kamara kérését. Erre vonatkozólag egyik hitelt érdemlő forrás a Hadi Termény malmjának kötelezettségéről a következő közlést adja ki:

A malom kötelezettséget vállal arra nézve, hogy más természetű és jogi személytől őrlelt megbízást nem vállal és hogy csakis a Hadi Termény engedélye alapján megvásárolt, továbbá a kirendeltség útján megörlelt vágott a más vámmalomból részére kiutalt gabonát fogja telőrlelni. A Hadi Termény fenntartja magának a jogot arra, hogy indokolt esetben esetlelőre megállapítandó kikötések mellett a malomnak a vámmórlést is megengedje.

nal bevezeti a metropoliai székbe, ha azonban a választás — ami szintén lehetséges — egyszerű papra, vagy szerzetesre esett, azt előbb kánoni vizsgának veti alá s ha azon érdemesnek bizonyult, püspökké szentelik. Az új metropolita azután letesszi a király kezébe a hűségesküt.

Királyok a vízben.

(A „nagyberzschek“ vitája.)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 31.

Vasárnap reggel a „Lloyd társaság“ tagjai között, mely a „Városi“ terraszán fogyasztja el a bőséges reggelit s leleplezhetetlen érdeklődéssel les minden távirati hírt, mely a közgazdasági temperatúra változását jelzi, élenk mozgólódás volt észlelhető. A szerlezzórt asztaloknál ülő kis úgynökök csoportja mohó kíváncsisággal jecte a „nagyok“ izgalmat. Mi történt? Mi történhetett?

— Láttad? L. Zs. már harmadszor elfelejtett vajjat tenni a kenyérre és folyton a „Közlöny“-t mutogatja.

— És D. A. a „Függetlenség“-gel a kezében hadonászik, mint egy viadalra készülő középkori lovag.

— Sőt, a „Bankár ur“ a tegnapi esti „Aradi Újság“ példányával igazol valami szanzációs igazságot.

— De L. Gy. kezében az „Est“ utolsó kiadása van a győzelmi zászlóként azt lobogtatja.

Az asztalok körül általános volt a konsternáció. Valami nagy eseménynek kellett történni. Talán

megjelentek az angol békefeltételek, talán megalkotották a „Kort“: — a kukorica-olaj részvénytársaságot, vagy felemelték a tej árát és lezallították a szesz-adót, esetleg kitört a pánik a párisi börzén... Mit lehet tudni? A legkülönbözőbb hírek csipős darazsai röpködtek az asztalok között, végül abban állapodtak meg, hogy bevált rendszer szerint „kém“ küldenek ki a „nagyfejek“ tárgyalásának kihallgatására.

„Kém“ül a szabadságtéri birtokközvetítőt H. J.-t választották. H. nemhiába két éve tanulmányozza a háborús konjunkturákat: egy Mackensent megszügyentő stratégiát valodakerült a „nagyberzschek“ asztala mögé. Az ő jelentései nyomán közzöljük a vitaközlés alábbi részletét:

L. Zs.: — Ha én mondom, elbízhaték, hogy a dán király volt. A tehenészetet ment megnéni s közben esett a tóba.

D. A. — Lehetetlen, ebben az újságban világosan a norvég királyról van szó.

G. S.: Egyikötöknek sincs igaza. A reggeli lapok mindig tévedhetnek, mert reggel mindenki álmos, de este mindenki ébren van, így egészen bizonyos, hogy az esti lapoknak van igaza: itt pedig mind a kettőben arról van szó, hogy a *svéd király esett a vízbe.*

L. Gy.: — Ne veszekedjétek. A dán is, a norvég is, a svéd is egy kalap alá foglalható: mondjuk ki, hogy a skandináv királyokat egy napon érte ugyanaz a szerencsétlenség.

A hallgatózó telekspékulánst kiverte a hideg s egy osont vissza megbízóhoz.

— Adjatok el minden papírost hamar, nagy derut következik: a skandináv királyok benn vannak a vízben.

— Egyszerű vis-à-vis, szóltak a megbízók, hogyan eshetett volna egy napon három király a vízbe? És sietve lapotak fel az aradi lapokat, az Estet s szomorúv konstátálták, hogy csakugyan baj van valahol, mert ahány a lap: annyi királyt fűzőstött meg a tóban. Némi elégtétellel konstátálhatjuk, hogy csakugyan az „Aradi Közlöny“ híveinek volt igazuk: a dán király esett a tóba.

Metropolita választás előtt.

(Papp I. János püspök Nagyszébenben.)
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 31.

Papp I. János aradi görög keleti román püspök elutazott Nagyszébenbe, hogy az ott összeülő egyház-nemzeti kongresszuson elnököljön.

A metropoliai kongresszus minden három évben ül össze, hogy mint legfőbb egyházi legiszlatív fórum tanácskozzék. Ennek a zsinatnak ezek a tárgyalásai teljesen függetlenek az augusztus ötödikén összeülő metropolita választó zsinatnak tevékenységétől.

Az érsek választás külsőségeiről a következőket mondotta el egy előkelő román férfi, aki részt vett Metianu János érsek megválasztásán:

A görög-keleti román érsek-metropolitát a Nagyszébenben augusztus ötödikén összeülő kongresszus választja meg, amely 120 tagból áll. A kongresszus 60 tagját a nagyszébeni, 30-30 tagját pedig az aradi és kacsócsései egyházmegyék küldik ki. A püspökök tagjai ugyan a kongresszusnak, de szavazati joguk nincs.

A kongresszusi tagok a választás napján reggel kilenc órakor gyűlnek össze az érseki templomban. Az sinóki széklet a metropoliai konzisztóriumából kiküldött biztos fogadja el, aki a kongresszus legfiatalabb tagját a jegy-

zőkönyv vezetésével bizza meg. A három szavazatszedő-bizottság kiküldése és a mandátumok igazolása után sorshuzás után helyreallítják szükség esetén a partiát: az érseki és a többi egyházmegyék kiküldöttjei között. A szabály ugyanis az, hogy e két csoportból egyforma számú választónak kell a kongresszuson jelen lenni. Ha tehát valamelyik csoportból bármily okból hiányoznának a választók, a másik csoportból sorshuzás után ugyanannyit zárnak ki a választásból.

A szavazójegyeket urnába gyűjtik, majd megszámlálják és egyenként felolvassák azokat. Ha az első szavazásnál egyik jelölt sem nyer általános többséget, a biztos szűkebb választást rendel el a két legtöbb szavazatot nyert jelölt között. Ha valamenyik szavazat két jelölt közt oszlik meg egyenlően, akkor a kongresszus előzetes tanácskozás után új választást tart a következő napon. Ha ez alkalommal ismét egyenlően oszlanának meg a szavazatok, a következő nap harmadik választás történik s ha ez sem vezetne eredményre, a két jelölt között sorshuzás dönt.

Ha a szavazás eredményesen végződik, a biztos azt, aki a legtöbb szavazatot nyerte, megválasztott érseknek és metropolitának jelenti ki. Ezek után a választási iratokat az érsek-metropolita megerősítése előlából a kormány utján a királyhoz terjesztik fel. Amíg a legfelsőbb megerősítő határozat leérkezik, a kongresszus permanenciában marad.

Miután a megerősítés megérkezett, az új metropolitát, ha püspök, a kongresszus elnök-

Ítélet a posztócsalók bűnyügyében.

(Tíz és tizenöt évi börtön. — Hét vádlott felmentése. — Az ítélet indokolása.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 31.

A Budapesti honvédhadosztály bíróság — miot az Aradi Közlöny jelentette — ma délelőtt feltizenkettőkor hirdette ki, négy hónapig tartó tárgyalás után, Fenyves Jakó őrnagy és társai bűnyügyében az ítéletet.

A vádlottak névsora a következő: Fenyves Jákó őrnagy, rabatári mészaki tiszt, Szegedi-Maszák Tihamér hadnagy, Riemer Gyula, a Textilművek igazgatója, Neumann László, Taubes Jenő, Szász Odón, a Schwarz Lajos cég társtulajdonosa, Pártos Arthur, az Ekker, Pártos és társa cég tulajdonosa, Hecht Dezső, Bastir Ernő, a Bastir, Galántai és társa cég tulajdonosa, Fenyves Jakab, Kohn Béla, Váradi Dezső, Ligeti Miklós, Váradi Sándor, a három utóbbi a Váradi és Ligeti cég tulajdonosa, kereskedők, Fenyves Henrik magániszta-viselő és Faragó Béla ügynök. Általában valamennyi vádlott ellen azt hozta fel az ügyészség, hogy bár tudták, hogy az általuk hadviselési célokra szállított szövetanyag a célnak nem felel meg, sőt annak silánysága súlyos következményeket fog maga után vonni, mégis rossz anyagot vettek át, ami csak súlyos veszteségekkel, megfizetett közbenjárásokkal történhetett.

Tizenöt évi börtön.

Bűnsnek mondja ki a bíróság Taubes Jenőt, Pártos Arthurt, Neumann Lászlót és Váradi Sándor Bélát a katonai büntetőtörvénykönyv 327. szakaszában meghatározott, az állam hadiereje ellen elkövetett bűntettben, amelyet az által követtek el hogy a posztószállítások alkalmával Fenyves Jákó őrnagyot tetemes összeggel megvesztegették és annak tudatában, hogy a harctéri legénység meg nem felelő ruházathoz fog jutni, teljesen alkalmatlan szövetet adtak át a katonai kincstár részére feldolgozás céljából. Ezért elítéli a hadosztálybíróság a 329. §. alapján, de a 92. §., továbbá a 25. §. 2. pontjának felhívásával Taubes Jenőt, Pártos Arthurt, Neumann Lászlót és Váradi Sándor Bélát tíz-tíz évi, havonként egy napi börtönnel és negyedévenként 14 napi magánzárkával és a börtönapon kemény fekhelyi elszigetelt súlyos börtönrre.

Fenyves Jákó őrnagyot, központi ruhatári kezelőbiztosítót bűnsnek mondta ki a hadosztálybíróság a büntetőtörvénykönyv 327. szakaszában meghatározott, az állam hadiereje ellen elkövetett bűntettben, mert mint központi ruhatári vezető, rosszhiszeműen és célzatosan, ajándékokért és jutalmakért a szállított posztók minőségét figyelembe nem véve, ellepleste a visszaéléseket és ezért a 383., 96., 329., 27. szakaszok alapján a 97. §. figyelembe vételével őrnagyi rangjától való megfosztásra és tizenöt évi súlyos börtönrre ítéli, havonként egy napi börtönnel és negyedévenként tizennégy napi magánzárkával és a börtönapon kemény fekhelyi elszigetelt súlyosbítva.

Bűnsnek mondta ki a hadosztálybíróság Kohn Bélát a Kbt. 327. szakaszában meghatározott büncselekményben, amelyet az által követett el, hogy a posztóvégek közül a jobbakat kiválasztva, azokat saját céljaira fordította és silány, bélésnek szánt anyaggal pótolta, annak a tudatában, hogy ezzel károsan betolyásolja a harctéren szolgálatot teljesítő

katonaság harcképességét. Ezért elítéli őt a hadosztálybíróság 12 évi súlyos börtönrre.

Bűnsnek mondja ki a hadosztálybíróság Fenyves Jakabot és Fenyves Henriket mint büncselekmény elkövetésében azért, mert elleplezték a visszaéléseket és elítéli Fenyves Jakabot tíz évi, Fenyves Henriket 15 évi súlyos börtönrre.

Bűnsnek mondta ki a hadosztálybíróság Bastir Ernőt,

a Kbt. 384. szakaszában meghatározott büntetben, mert egy köznevelőszolgálati hatalommal való visszaélésre csabított és elítéli ezért őt hat hónapi súlyos börtönrre. A kiszabott büntetésekből az elszegvedett vizsgálati tősséggel egy-egy évet kivontnak vett a bíróság, Bastir büntetését pedig teljesen kivontottnak számítja és elrendeli azonnali szabadságra helyezését.

Felmentette a hadosztály bíróság:

Szegedi-Maszák Tihamért, Riemer Gyulát, Hecht Dezsőt, Szász Odont, Ligeti Miklóst, Váradi Dezsőt és Faragó Bélát az emelt vádak és következményeik alól.

A Fenyves Jákó tulajdonában talált 400.000 korona megvesztegetési pénst a bíróság a honvédtisztai özvegyek és árvaik javára elkobozta.

Nem a szállítás a fontos.

(Az ítélet indokolása.)

Az indokolás kiemeli, hogy a háborús időkben fokozott kötelessége mindenkinek az államot és a hadsereget szolgálni, még inkább a vádlottaknak, akik mint szállítók nagy és busás hasznot húztak. Taubes Jenő, Pártos Arthur, Neumann László, Váradi Sándor, Fenyves Jákó, Fenyves Jakab és Fenyves Henrik vallomásaikból és a szakértők véleményéből a bíróság megállapította, hogy a nevezett vádlottak 1914. novemberétől 1915. februárjáig, illetve márciusáig, amíg üzemeiket le nem leplezték, a lehető legrosszabb posztót szállították, hogy nagy hasznuk legyen. Fenyves Jakab és Fenyves Henrik voltak a felhajtók, akik többször hangsúlyozták, hogy nem a minőség a fontos, hanem, hogy elfogadják azt. Mind a négyen tudták, hogy silány anyagot szállítanak, de tudták azt is, hogy Fenyves Jákó őrnagy a posztók átvételénél a neki adott sok tízezer korona ellenében nem gördít akadályt.

Fenyves Jákó őrnagy azelőtt pontos és lelkiismeretes tisztviselő volt, de a háboruban a gyors meggazdagodás vágya fogta el és ezért a neki juttatott több százezer korona megvesztegetési pénzt nemcsak elfogadta a rossz minőségű anyagot, de annak elfogadási utját egyengette is. Bűnsnek még Fenyves Jákó üzemeiben azok is itt nem szereplő egyének és vállalatok, akik és amelyek már korábban is ajándékokat juttattak neki, kihasználván a szegény sorban levő köztisztviselő helyzetét és ezzel őt erkölcsében és hivatali kötelességének teljesítésében megingatták. Másnak a bűne azonban nem mentesíti Fenyves Jákó őrnagyot, akit bűnsnek kellett nyilvánítani. Az elítelt szállítóktól saját bevallása szerint több százezer koronát kapott. De már korábban is egyes szállítóktól: Hecht

Odón szállítóktól 40—50 fillért akart magának biztosítani méterenként, Szász Odontól pedig 5000 koronát kértett. Pártos Arthur sokkal több jutalékot adott neki, mint amennyi háson a szállításból a Pártos cégnek jutott. Felhajtói voltak neki öccse és unokaöccse Fenyves Jakab és Fenyves Henrik. Ez utóbbi járt inkasszálni a jutalékokat és a részleteket és ez utóbbi biztosította a kereskedőket, hogy a minőség nem számít, hanem csak az átvétel.

Kohn Béla esetében a hadtörvényszék megállapítottak vette, hogy körülbélül tízezer méter katonai posztót, melyet feldolgozás céljából kapott, úgy értékesítette a maga céljaira, hogy azt silány anyaggal cserélte ki.

Bastir Ernőnél a törvényszék csak a provizió gyűjtést és adást állapította meg.

Később az ítéletet a felmentésekre vonatkozólag indokolta meg a törvényszék. Elsősorban Szegedi Maszák Tihamérre vonatkozó részt olvasta fel az elnök:

Megállapította a bíróság, hogy Bora Jenő vezérhadbírtos egyáltalán nem kapott semmi összeget, amellyel megvesztegetett volna. Bebizonyítást nyert, hogy Neumann László Bora feleségének előbb tízezer, utóbb 3600 koronát juttatott el. Azonban több körülmény nem szól amellett, hogy Bora bármely felé részrehajló lett volna. Szegedi-Maszák Tihamér hadnagyos a honvédelmi minisztérium hetedik osztályának volt előadója. A háború első napjaiban mindjárt kiderült, hogy a szükségletek a készleteket óriási mértékben meghaladják, és hogy a háborúra nem voltunk elkészülve. Óriási készleteket kellett bevásárolni, és hogy a szükségleteket biztosítsák, kézi bevásárlásokat is kellett eszközölni. Ezekkel a bevásárlásokkal Szegedi Maszák Tihamért bízták meg, aki szakértői vélemények szerint nem járt el kellő gondossággal és lelkiismeretességgel. Nem volt mindig mintát azokból a szövetekből, melyeket vásárolt és vásárolt olyan szövetekből is, melyek nem voltak a kereskedő raktárán. Ezek ugyanmulasztások voltak, de a bíróság nem találta megbüntethetőnek azért sem, mert előzőleg felelősen megbízottak nem volt, ami pedig a büntetés kiszabásánál a katonai perrendtartás értelmében szükséges. A bíróság Szegedi Maszák megvesztegetését sem látta bebizonyítottnak. Miután nem volt megvesztegetett, nem lehetett megvesztegető Riemer Gyula és Faragó Béla sem. Váradi Dezső és Ligeti Miklós esetében a megvesztegetés nem volt bebizonyítható és azt sem sikerült bebizonyítani, hogy silányabb anyagot szállítottak volna.

Szegedi-Maszák felebbezése — az indokolás miatt.

Az ítélet és indokolásának kihirdetése déli két óráig tartott. Rudloff Odón az elnöklő alvezetés hadbírtos ezután a feleket észrevételeik megtételére szólította fel. Krausz Kálmán ügyész észrevételének megtételére három napot kért. Fenyves Jákó, mikor az elnök feléje fordult, halálsápadtan állott fel és alig hallható hangon mondotta:

— Ártatlan vagyok. Tisztelettel felebbezek a bűnség kimondása és a büntetés nagysága miatt.

Szegedi-Maszák Tihamér szintén felebbezést jelentett be.

— Felmentése miatt felebbez? — kérdezte az elnök.

→ Abban megnyugszom, csak az indoklás ellen felebbezek — mondotta Szegedi-Maszák.

— Az ellen nem lehet — válaszolt az elnök.

Zboray Miklós semmisségi panaszt jelentett be, mert a haditörvényszék saját hatáskörét helytelenül állapította meg. A vádlottak polgári törvényszék hatáskörébe tartoznak. Felbezést jelentett be védence Kohn Béla büntetésének enyhítése érdekében. A felmentetteket a haditörvényszék rögtön szabadlábra helyezte.

Eljegyzés a cár főhadiszállásán.

(Stürmer a cárnál. — Letartoztatott beiskigazgatók.)

Vajár-tudósítók telefonjelentése.

Budapest, július 31.

Stockholm. Stürmer külügyminisztert a cár a főhadiszállásra hívta. A pétervári lapok szerint rendkívüli intézkedések megtételére van szükség. Az ideai termés 40 százalékkal kevesebb, mint a múlt évi. A polgári közönség körében nagy nyugtalanság uralkodik. A hatóság titkolja a helyzet komoly voltát, hogy a spekulációknak elejét vegye. Megkezdődtek a bankok elleni heccok is. Az orosz-francia bank igazgatóját, Lapocki grótot és Rubinstem bankárt letartóztatták.

Hága. Londonból jelentik: London politikai köreiben Szaszonov visszalépésének híre nem érkezett váratlanul. Már négy hónappal ezelőtt szó volt arról, hogy Izvolszki lesz az orosz külügyminiszter. Az angol kormánynak akkor az volt a szándéka, hogy a szövetséges kormányokkal a békefeltételekről fog tárgyalni és ezért az orosz külügyminiszterium élén egy olyan férfit szeretett volna látni, aki a nyugati hatalmak bizalmát élvezi. Ilyen férfit lett volna Izvolszki, aki mind Párisban, mind pedig Londonban persona grata. Időközben az események eltérítettek Angliát a béke gondolatától. A londoni politikai körökben azt hiszik, hogy Stürmer csak ideiglenesen tartja meg a külügyminiszteri tárcát.

Rotterdam: Ideérkezett jelentések szerint az egész cári család a főhadiszállásra utazott. Hír szerint a cári család látogatása valami eljegyzési tervvel van kapcsolatban.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz vezérkar hivatalos jelentése július 29-éről a következő: Az Olvicsovnál, a Stochod mellett csapataink átkeltek a balpartra és ott berendezkedtek. A Kovel-Rosice vasút mentén csapataink előnyomulása folytatódik és az ellenséget átkergettük a Stochod folyón. A Dnyesztertől délre csapataink által Stanislaw felé a üldözött ellenség megkísérelte, hogy az előre kiépített állásában megálljon. Bruszilov tábornok csapatai által július 21-ike és 29-ike között beszállított foglyok száma 2 tábornok, 651 tiszt és 32.000 katona, közöttük nagyszámú német. A zsákmány 140 ágyú, köztük 28 nehéz. A foglyok számánál és a zsákmánynál Sacharov tábornok csapatai által Bródi mellett

három napos harcokban ejtett foglyok és zsákmány száma is be van számítva. Ez a zsákmány 100 ágyú és 40 gépfegyver, továbbá 150 tiszt és 13.000 katona. Sacharov tábornok csapatai által július 16-tól 28-ig beszállított összes foglyok száma 940 tiszt és 39.000 katona. 49 ágyú és száz gépfegyver.

Az orosz vezérkar pótló jelentése július 29-éről: Bruszilov tábornok csapata megtámadta az ellenséget és azt a Kovel-Rosice vasútvonal Bródiig az egész vonalon visszavetették. Bródi városát elfoglaltuk. Lasucky tábornok csapatai az ellenséget Stanislaw irányába vetettek vissza. Kiegészítőleg jelentik, hogy július 28-án 400 tiszt és 28.000 katonával emelkedett a foglyok száma és 66 ágyút zsákmányoltunk.

HIREK.

Nem mehet a feleség a frontra.

(Barátnő — az más.)

ARADI KÖZLÖNY TUDÓSÍTÁSAI.

Arad, július 31.

A Petit Parisien írja: Egy francia alezredes, aki az ellenségtől 160 kilométerre fekvő hadtáptermáson parancsol egy népfelkelőzrednek, nagy elégedetlenséggel konstataja, hogy tisztjei és a legénység egyre-másra hozatják el családjaikat a tábor közelébe. Az alezredes parancsot adott ki, melyben arra figyelmeztette az ezredet, hogy az asszonyok nemcsak a fronton, hanem a hátrább fekvő hadtáptermások társorai körül sem időzhetnek. Nevezetes azonban, hogy ezt a parancsot nemcsak a francia főparancsnokság, hanem az alezredes is a törvényes feleségek eltanácsoltta ki. Így azután a napokban két katona és az ügyeletes tiszt között a következő beszélgetések folytak le, amelyek ugy hangzanak, mintha valami bohózatból nyestők volna ki:

Első jelenet.

— Mondja, közlegény, ki az a hölgy a maga társaságában?

— Nem tudom, kapitány ur. Egy új barátnőm, akit tegnap ismertem meg.

— Nagy kópé maga. No, és csak mullasson jól!

Második jelenet:

— Mondja csak, közlegény, ki az a hölgy, aki a maga társaságában van?

— A feleségem, kapitány ur.

— Ugy? Két órán belül uton legyen hazatérve az asszony. Hízenkárul jelentkeznie az őrmesternél, aki nyolc napra be fogja zárni. On ismeri a parancsokat. De egyáltalán nem is tudom, mi az örögre hozhatja ön ilyen háborús időben a nyakára a feleségét.

A párisi lap elmondja még, hogy egy előkelő társaságban hölgy a múlt hónapban férje látogatására a frontra utasított. Az utolsó vasúti állomáson egy derék esendőr állott elébe, ami negy gondolat hívesége papírjeit, melyeket teljes rendben tartott. Mikor a hölgy a papírok után nyúlt, egyszerre látható kőháború-dással kiáltott föl a esendőr:

— Maga boldogtalan, nem veszi le az ujjáról azt a miocodót. Hízenkárul lépései sem jut tovább.

Az a miocoda jeggyűrű volt, amely ott csillogott az asszony ujján. Hízenkárul is vette.

LEGUJABB.

Reggel 3 órákor érkezett telefonjelentés.

Berlin. A Lokalanzeiger kopenhágai levelezője jelenté: Egy dán üzletember, ki Romániából utazott Oroszországon keresztül, érdekes közléseket tett a román néphangulatról. A nép között általános a feltogás — mondotta — hogy Romániának a háboruba való beavatkozása csak idő kérdése, ambar jelentékeny áramlatok a központi hatalmak elleni háborút veszedelmesnek mondják. Mind amellet a háborus párt az entente diplomáciájának erélyes agitációja folytan egyre nagyobb betolyásra tesz szert. Jóllehet vannak igazán megfontolt emberek, akik az egykori szövetséges háttámadását gyalázatos tettek tartják, amely Romaniat Olaszország nivójára degradálná.

Luganó. A Corriere de la Sera jelenti, hogy Tripolisz gyarmat az olaszokra nézve elvesztetnek tekinthető.

Kopenhága. A Berlinske Tidendének jelenti Párisból: A Main a szerb trónörökös, aki jelenleg Korfuban tartózkodik megkérdezte, hogy a háboru második évfordulója alkalmából nyilatkozzék érzéséről és a jövőre vonatkozó tervéről. A trónörökös a következőleg válaszolt: Harcolni akarunk, ez az érzés az amely engemet és minden katonám lelkét eltölti. Vissza akarunk szerezni a szabadságot összes testvéreinknek. Ez az én tervem.

— Kitüntetés. A király legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy Scherer Péter, 3. honvéd huszárezredbeli tartalékos szakaszvezető címzetes őrmester, a Frigyes Ágost ezüst érmet elfogadhassa és viselhesse.

— Angol királyi herceg a lövészárokban. Hágából jelentik: A londoni Daily Mail ezzel a címmel: „Angol herceg a lövészárokban” megírja, hogy V. György angol király negyedik fia, György herceg látogatást tett egy angol lövészárokban. Az ifjú herceg élete azonban egy pillanatra sem forgott vezedelemben, ezért a lövészárok, amelyet a királyi látogatásával tisztelt meg, Londonban takarított a hadtáptermékek területén.

— Csöves ünneplés. Egy háborús kórház szelid esendijéhez méltóan ünnepelte tegnap délután a Dák Ferenc-utcai „Szükség tartalék-kórház” nemzeti kórház vezetője, dr. Trailesou Jánosné névnapját. A kórház betegjei katonáknak sorfákat állítottak az udvaron a „vigyázz” állásban haligatták meg Kiss Lajos egyéves önkéntes öltöztető beszédét, mely után két hatalmas virágcsokrot nyújtottak át a hála jeléül. Hogy mennyire szainte volt e megfizetése, bizonyítja az, hogy az első kérelemre minden beteg kivétel nélkül hozzájárult néhány fillérral a csokrok költségéhez. A ki két nehéz évig megszokás nélkül vágzi oly odaadással honleányi kötelességét, mint Trailesou dr.-né, megérdemli a tisztelgetést és az elismerés megnyilatkozását.

LEGUJABB.

Reggel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Ötven orosz bankérfiú letartóztatása.

(Az orosz valuta lerontása. — A pénzügyminiszter barátja a botrányban.)

Saját tudósítók telefonjelentés.

Budapest, július 31.

Stockholm, A pétervári titkos rendőrség a mostani orosz viszonyokat gyökerében jellemző nagy visszaéléseknek jött a nyomára. A korrupció országa a világháborúban sem tagadhatta meg önmagát s azokhoz a szenzációsan szégyenletes esetekben, amelyek a hivatalos Oroszországot, hadügyminiszterétől kezdve, le az utolsó katonai manipulánsig, olyan különös színnel festettek meg, egy újabb, világra szóló botrány oszlatkozik.

Számos orosz nagybank külföldi spekulációba bocsátkoztak az orosz állampapírokkal, amely vállalkozás annyira balul ütött ki, hogy hosszú időre lerántotta az orosz valuta értékét. Az esetnek sok részlete még normallyan van.

Az pozitív, hogy ötven bankérfiút letartóztattak. A letartóztatás azor-

ban rajtuk kívül kiterjedt egy egész sereg különböző állású és életű személyiségre. A megtartott házkutatások után letartóztattak balliett táncosnőket, operett divákat, kétértékű asszonyi kiválóságokat, akik a mindenkori Oroszország életében oly nagy szerepet játszottak. Letartóztatták többek között Billjog asszonyt, akinek Bark, orosz pénzügyminiszterrel való viszonya köztudomású. Továbbá Lánskoj grófot, valamint a Junker bankház összes igazgatóit, velük együtt Utemann államtanácsost. Az ő vallomásuk alapján ugyancsak letartóztattak egy moszkvai biztosítársaságnak egész igazgatóságát és a Trengalkin részvénytársaság elnökségét. Lenet-e annak oly országnak, amelynek közéletét ilyen tekélyek rutinják el, győzni az igazságért küzdő nemzetek felett.

— **Raiko Dimitrieffet halálra ítélik.** Bukarestből jelentik: A bukaresti „Nationalul” című lap írja: A bolgár kormány elhatározta, hogy a hazaáruló Raiko Dimitrieff tábornok bűnperét az ő távollétében is megtartják és pedig rövid időn belül. Valószínű, hogy az oroszok lett tábornokot halálra ítélik.

— **Az amerikai gyilkos hőség.** Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államokban még mindig nem csökkent a fehérvérű nagy hőség. Még az éjszakák is annyira látkaszták, hogy pétervári Newyorkban a lakosság nagy része a nyilvános parkokban és szabad tereken alszik. Csakugyan megőszült a hőségtől egy szerencsés és öröngésében öt embert meggyilkolt és háromat súlyosan megsebesített. Amint beérkezett egy háza, azonban folyton törvélőzött a járőrökre. Mivel nem lehetett hozzátérni, végül is dinamittal levágta a roptatták a házat.

— **Huszonhárom napig tartó védőbeszéd.** Hagából jelentik: Egy nagy perben, amelyet két londoni gyarmati társaság indított egymás ellen egy zövezeti szanybányáért, az egyik fél védőgyűlése teljes huszonhárom napig tartó beszédet mondott. A három hétnél tovább tartó beszéd befejezése után a tárgyalást ötven napra elnapolták, mert az orvosok véleménye szerint eunyi idő szükséges, hogy a védőgyűlést kiborítsa az új beszéd kiadalmat.

— **Elsüllyesztett olasz gőzösök.** Genéből jelentik: A Corriere de la Sera közli, hogy az Angelia 5500 tonnás és a Sirza olasz gőzösöket a Baleari szigeteken elsüllyesztették.

— **Imák a békéért.** Rómából jelentik: A pápa tegnap délután háromszor római gyermekket fogadott, mint amas összes gyermekek képviselőit, akik tegnap áldozás esztiségben résztvettek, hogy összeködjék a békéért. — **Stockholmból jelentik:** A háború második évfordulója alkalmából Svédországban mindenütt könyörgést tartottak a békéért és a házárt. Augusztus első vasárnapján az egész országban békeművészek lesznek a mielőbbi béke megkötésére.

— **Viszaférés a só árával.** A háború híbéni minden alkalmat kihasználják, hogy a bizonyos lakosságot megintozítsák. Ha valamely árucikk fogytán van, rögtön megteszödték két-három százalékos áremelkedés. A házárt a legfontosabb életvitelszerű cikkekre, a sóra vonatkozókat is megkötötték. Most, hogy a magyar határon elkészült a közlekedés felújításnak empainak, néhány lektismeretlen kalandor azt a hírt terjesztette, hogy a feladományozási előnyök üzemét beindították és ennek következtében tel kellett emelni a só árát, mert fogytán van az a cikk. Azt a kalandos hírt találták ki, hogy augusztus elsőjén fogva kitérőként egyszerre 20 milliót fogják emelni a só árát. Ezzel vonzóulag az aradi sóhivatal azt a kijelentést tette előtünk, hogy ez a híresztelés a leginkább ismeretlenebb közönlenség. A közönlőségnek semmi oka a nyugtalanságra és semmi oka a sóhivatal megrontására, mert az ár is épp egy hónva lesz só, mint eddig volt. Az ár pedig egyáltalán nem fog megváltozni. Július 1-én egy métermassa sónak az ára 20 fillérről emelkedett, ami öt fillérről egy fillér emelkedésnek felel meg.

— **Beszélt a maros-parti sóhivatalon egy nagyobb fajta piroz dalin kendő.** A megtartott hírt, hogy azt a kiadóhivatalban.

— **Eléggett malomzsákraktár.** Budapestről telefonálja tudósítók: Ma délután két órakor kigyuladt a Soroksári-uton lévő Gizella-malom zsákraktára, azonnal értesítették a tűzoltóságot és több kerület őrsége, valamint a központ nagy felkészültséggel kivonult és nagy katonai segítség is érkezett. Egy órai nehéz munka után sikerült a tüzet lokalizálni olyannyira, hogy az magára a malomra nem terjedt át. A kár igen nagy. A tűz okát nem tudták még megállapítani, de nagyon valószínű, hogy kátrányos ponyvák voltak egymásra rakva és ezek a nagy meleg következtében meggyuladtak.

— **Haza- és földekre olesó amortizációs kölcsönököt közvetít Szűcs F. Vilmos** a nagyzebeni földhitelintézet képviselője Arad, Karolina-uca 10. 3822

— **A kiadóhivatal izenete.** A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamilyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, a mely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábori előfizetőinket, akiknek a tábori postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábori postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Nem rekvirálnak több lovat.** A honvédelmi miniszter értesítette Aradvármegye és Arad város törvényhatóságát, hogy a csász és kir. hadügyminiszterrel egyetértéssel elhatározta, hogy a hadrakelt sereg részére a háború tartama alatt még szükséges lovak a mezőgazdasági és ipari érdekek megóvása végett elsősorban szabadkézből való bevásárlás után szerzésesnek be. Ilyen bevásárlásokkal katonai hatóságokat biznak meg a felhatalmazták őket a nyitvántartó lappal előlévő lovak bevásárlására is. A katonai parancsnokságoknak utasításuk van arra is, hogy az ilyen katonai vásárlás idejét és helyét az elsőfokú közigazgatási hatóságokkal lehetőleg korán közöljék és nekik a közléseendő hirdetményeket kellő számban idejekorán megküldjék. Ilyen lovasárt tudvalóval legközelebb Aradon tartanak.

— **Varjassy János polgármester** értesíti a lakosságot, hogy a hadi ércokra igénybe vett tértárgyak átvételére kiküldött bizottságok kedden augusztus 1-én befejezik működésüket, miért is felhívja mindazokat, kik beszolgáltatási kötelezettségüknek még nem tettek eleget, hogy a törvényes következmények kiküszöbölése céljából a beszolgáltatandó

Összes kőmunkálat 1-én délelőtt 8-12. és délután 2-6 között feltétlenül szolgáltatásnak be.

Dunaforgalmi hírek. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R.-T. igazgatósága közhírré teszi, hogy a személyhajójáratok menetrendjét Orsova és Rustuk között i. évi augusztus hó 1-étől kezdődőleg akként módosítja, hogy a gőzök Orsováról Rustukra reggel 6 óra helyett délután 4 órakor, Rustukról Orsovára pedig déli 12 óra helyett reggel 5 órakor indulnak, Radujevac és Bjeslij állomásokat a gőzök egyelőre, további intézkedésig nem érintik. A társaság személyhajóját ezen járatban úgy le, mint felfelé hetenkint, háromszor közlekednek és pedig Orsováról minden vasárnap, kedden és pénteken, Rustukról pedig minden vasárnap, kedden és csütörtökön.

Az Adria biztosító osztaléka. Bécsből jelentik: A Riunione Adriatica di Sicurtà Triestben tartott pénteki igazgatósági ülésén elhatározták, hogy az augusztus 7-én tartandó közgyűlésen ugyanolyan osztalék befizetését fogják indítványozni, mint 1913-ban, azaz 160 koronát részesvényenként, a múlt évi 180 koronával szemben.

TORVENYKEZÉS.

§ Nyári szünet az aradi királyi ügyészségen. Az aradi királyi ügyészségen pár nappal ezelőtt megkezdődött a rendes nyári szünet. Az ügyészi kar és a tisztviselői személyzet a háború kitörése óta nem voltak szabadságon. Sztaniszlavszky Adolf nagyváradi királyi főügyész a napokban leiratot intézett Eckenberger Károlyhoz, az aradi királyi

ügyészség vezetőjéhez, melyben elismerését fejezi ki a megkétezeresödött munka ellátásáért s egyben tudtára adja a vezető ügyésznek, hogy az ügyészi kar tagjainak a rendes negyheti és a tisztviselői személyzet tagjainak pedig két heti szabadság engedélyezhető. Eckenberger Károly királyi ügyész a napokban tért vissza szabadságáról s Morocza Dénes az aradi királyi ügyészség szimpatikus, nagytudásos tagja megkapta meg négy netes szabadságát. Morocza, aki az aradi sajtó cenzora, távollétében, Gyenes Zoltán királyi ügyész helyettesíti.

A szerkesztőért felel:
Eudnyánszky Endre távollétében:
Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovát alatt kösítőket nem vállalunk felelősséget)

ARADI KÖZLÖNY

1916. évi augusztus hó 1-től új előfizetést nyitunk az **Aradi Közlöny-re.**

Előfizetési árak:

Helyben:	
Egész évre	28 K. — all.
Fél évre	14 " — "
Negyed évre	7 " — "
Egy óra	2 " 40 "
Vidéken:	
Egész évre	32 K. — all.
Fél évre	16 " — "
Negyed évre	8 " — "
Egy óra	2 " 80 "

Tessék mutatvány számot kerni:

„Matteine“

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.

Telefon 10-45.

Elvállal teljes bérházak, szállodák, inázetek, nagyobb magánlakások féreg eleni biztosítását csakély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a bútort, sem semmi más nem távolították el s így az irtási munkát a hástartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óras és ékszerész fiúlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 964.

Kereskedők figyelmébe

**Cukorkák,
Candis és
Málnaszörp**

nagyban

Grünwald és Moskovitz
cégnél Arad, a városházzal szemben.

Értesítés!

Az **„Ibolya Doré“**

készítmények a mai napról kezdve a következő árakban kerülnek forgalomba:

Ibolya Doré-orém 1 tégely K. 1-50
Ibolya Doré-szappan 1 drb K. 1-50
Ibolya Doré-tej 1 üveg K. 1-50
Ibolya Doré-hőigypor 1 dob. K. 1-50

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt is lehet mosni, a „Melogen“. **Ára 2-40 korona.**

Szőrvesztő-Depilator. E kiffinó, a maga nemében páratlan szerrel minden alkatmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb, minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ára utasítással 1 korona.

A fentli szerrek kaphatók a kénytelenül **Hajós Arpád** gyógyszer-üzében
ARAD, Andrassy-tér 22. sz.
Alapított 1886. évben az Aradmegyei Községi Hivatal.

Apró hirdetések.

GYOGYASZAT.

Gyermek

táp- és erősítő-szerek, az összes maláta és egyéb kivonatok általánosan friss minőségben Hánzu Nestor drogeria és illatszerüzletében, Arad. 3711

Hehs Vasas chinadora.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malarikus fertőzések- és minden infectióból eredő megbetegedés ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2'60 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

ELLÁTÁS.

Intelligens

izr. család két kisebb gyermeket a jövő tanévre teljes ellátásra elfogad. Bővebbet a kiadóhivatalban. 8955

Olaso házi koszt

reggeli, ebéd és vacsora kapható Peczkay Lajosné újonnan megnyitott koszházában, Deák Ferenc-utca 88-84. szám alatt. 8926

Intelligens

család elvállal két kisebb diákot teljes ellátásra. Bővebbet Salacz-utca 6. szám, földszint 3. 8928

INGATLAN.

Veszek

Aradváros közvetlen közelében, de csakis Aradváros határában 150-200 hold földet majornal. Köve-tőlők díjaztatnak. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. 8968

Kisebb bérház

Közép- és Aulich-utca sarkán szabakézből eladó. Értekezni Schweidel József-u. 2-3. 8966

Arad határában

2-300 holdas birtokot veszek, közvetítőket díjazok. Az ajánlatok dr. Suga Jenő ügyvédhez intézendők. 8652

KÜLÖNFÉLE.

Intelligens urinót

lakótársul keresek modernül berendezett lakásomba. Deák Ferenc-utca 4., II. em. 8873

Erősítő

dalmát rovarpor, igen célszerű szóró dobozokban 40, 60 fillér és 1 korona Hánzu Nestor drogeria és illatszerüzletében, Arad. 3711

Szörmek,

ruhaneműek, szőnyegek megóvására ajánlunk moiykeveréket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Nafitalin kilónként 1 kor. 80 fill., Rovarport szóró dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60; üvegekben 80 és 60 fillér. Patschul levelet kilónként 3.50 K. Földes gyógyszerár, Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszerár, Batthyányi-utca. 12

Burgonya nagy kivitel üzlet Aradon!

Felhívom a burgonya kereskedő urakat, Vörös Kereszt körházakat, katonai élelmezési raktárakat, hogy waggontételekért és kicsinyben jó, egészséges

uj rózsaburgonya

nótam naponta kapható. Továbbá ha

zöldfőzeléket, vagy bármily gyümölcsöt

őhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a n. 6. közönség figyelmét gazdasági és gyümölcs-keresésre, melyeket a legolcsóbb napi áron adok el — Zöldfőzeléket és gyümölcsöt legmagasabb áron vásárolok. Minden csütörtökön és pénteken friss hal. Vidéki megbízások legpontosabban eszkoztételek.

Lutwák József
Asztalos Sándor-u. 8. 871

Lapkihordó pár felvétejik.

Cím a kiadóhivatalban.

Saját termésű aradhegyaljai fehér és vörös ó-bor kisebb és nagyobb tételekben megrendelhető 3695

Winkler József
szőlőirtakosnál Arad, Batthyány-u. II. sz.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy raktárunkon tiszta anyagból készült férfi, női- és gyermek-cipőket nagy választékban tartunk, valamint talpalásokat és borításokat mérsékelt áron készítünk. Mérték utáni rendelések elfogadtatnak.

Kiváló tisztelettel
Aradi cipészek
termelő szövetkezete.

FOG. MOHR JEANNETTA
vizsg. fogtechnikusnő

alá 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítom a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitattam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelni betegemet, oghuás teljes érzéstelenítéssel (agyasztás utján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szápadás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amagán, porcellán és cement tömések (piombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becses pártfogását kérve tisztelettel **Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő.** Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, a. n. 2-7-ig. Vidékiek 24 órán belül kielegíttetnek. 1274

A szépségápolás titka a felhasznált szépítőszerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

- Rozsnyay Serail arckenőcse. Kis tégely 1 kor. Nagy tégely 1.80 k.
- Rozsnyay Serail crémje nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 60 fillér.
- Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fill.
- Rozsnyay Szerén Arcpóra. Lehetőleg finomságu. Crém, fehér, rózsás és testszil- nekben. Egy dob. ára 1 korona 60 fillér.
- Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvírág, Bolya, Loh du bal, orgona, piros ró- zsa, Serail. Uvege 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 3845
Rozsnyay Mátyás gyógyszerárában Arad, Szabadság-tér.

Tüzifa

waggontételekben kapható:
Körösvölgyi Pálinkarakartár,
Lloyd-palota.
Telefon 65L 3237

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét, hogy üzletemben naponta kapható friss vágású sertés- és szirszalonna

maximális áron alól.
Jól hizott **sertéseket** maximált áron veszek. Szives pártfogást kér

Krámer Béla
hentes- és mészáros Arad, Karolina-u. és Ferenc-tér sarok. Brunhuber-ház. 8953

Megérkeztek a legújabbban felvett **Columbia**

lemezek.
Gyóni Géza: Csak egy éjszakára küldjétek el öket!... Ha majd egyszer mindenki visszajön... A testamentum. Ide banda. Daru madár ha elszálsz dél felé... Rózsai néni... Ott, ott... A dalokat Király Ernő énekli. Kapható kizárólag

Hammer Vilmos
műszerésznél 1281
Arad, Szabadság-tér 5-6.

Ablakredők
Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára.

Gyermek-kocsik valamint összeállítható **nyugvó-ágyak** nagy választékban.
Zimmermann Ignác
norinbergi diszmű- és játék-áru üzletében. 2181
Arad, Szabadság-tér 21.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

„Korrekt úriúgy”
elégere levél van a kiadóhivatalban. 8980

„Timés”

szíveskedjék kedden 6 órákor felkeresni, mindent megbeszélünk. Vagy írjon, hol található? 8975

Szöke, barna,

vagy fekete hajfestékek terjesztése, élethű színekben Hanzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

Vajjon melyik

csinos és bájos aradi úriúgy bocsájtkozna, egy távollevő pesti fiatal emberrel szellemes és kedélyes levelezésbe? Levelét kérem kettős borítékban „Poézis a fedezékben” jelleggel a kiadóba. Csak teljes című levelek jöhetnek tekintetbe. 8985

Eau de Cologne

Hanzu.

Reggelenként egy kanállyal a mosdóvizben használva, az arcot kellemesen frissíti és üdíti. Kis üveg 1 kor., nagy üveg kor. 1.80 Hanzu Nestor drogeria és illatszer-üzletében, Arad. 8711

OKTATÁS.

Eine deutsche Lehrerin
wünscht Lektionen zu erteilen. Näheres in d. Administration. 8974

Isr. Fiuinternátus Arad
Chorin, Arvn-u. 1. Felvesz bentlakó rendes és magántanulókat. Előkészít felelősséggel összevont magánvizsgálatokra is. Prospektust készséggel küld. 8981

ÜZLETEK.

Fűszerüzlet
bevonulás miatt bérbeadó. Felvilágosítást ad Altmann Ede cég Wesselényi-utca. 8698

ALKALMAZÁST KERES.

Jobb házból való
fiatal leány, ki a fűszer szakmában jártas, hasonló üzletben alkalmazást keres vidéken. Cím a kiadóban. 8970

Fűszer- és vegyes
szakmában jártas kereskedő segéd, azonnali belépésre állást keres. Cím Friedmann Izidor, Halmegecsuc. 8971

18 ev.s.

teljesen szakképzett fűszer- és vegyeskereskedő segéd azonnali állást keres. Szíves megkeresést kér Schléé Sándor, Bokszeg. 8972

18 jähriges

deutsches Kinderfräulein sucht Stelle in feinem Hause. Anträge erbeten unter „Intelligent“ an die Administration des Blattes. 8965

Deutsches Fräulein

sucht Stelle zu Kinder, spricht auch englisch und rumänisch. Adresse Czernovitz Péter-u. 20. 8987

Egy fiatal,

hadmentes kereskedő segéd, fűszer- és vegyeskereskedésbe azonnali belépésre állást keres. Cím Róth Jenő, Boroshecs. 8911

Fiatal főzész

17 éves béli dolgozóként végül, szerény fizetéscélt kisebb utcai családban ajánlkozna, esetleg vidékre is, hol 5 éves leánykája is vele lehet. Cím a kiadóban. 8940

Középkorú nő

háztartásnőnek ajánlkozna megtapasztalt és tapasztalt. Bővebbet Dávid V. cég Erdélyi-ut 11. szám. 8989

ALKALMAZÁST NYER.

Intelligens

kiszolgáló kasszaszón, alkalmazást nyer Kárpel könyvkereskedésében. 8977

Kádár

állandó alkalmazást nyer Andrányfi Kálmán utócai postagőgyárban. 8874

4 középiskolát

végzett fiatal ember, gabonaüzletbe gyakorolónak felvétetik. Cím a kiadóban. 8926

Intelligens

jó megjelenésű, polgári végzett leányt elkrusitónőnek felvesszünk. Ingusz I. és Fia. 8982

KIADÓ LAKÁS.

Utcai butorozott szoba

elészobával a belvárosban, kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 8976

Csinosan butorozott

szoba a Bohus-palotában kiadó. Ugyanott süttős reszó eladó. Bővebbet Körösvölgyi pálinka raktár. 8978

Egy

különbejárta elegáns butorozott utcai szoba azonnali kiadó. Fábrián Gábor utca 4-5. sz., Révai-utca sarok. 8984

Boros Béni-tér 22. sz.

saroképületben egy fizethelyiség, esetleg lakásnak is át alakítható, kiadó. Bővebbet Goldschmidt Mihály cégnél Arad. 8908

Azonnali kiadó

Petőfi-utca 10. számú (a színház, gimnázium, városháza közelében) teljesen modern házban egy utcai 4 szobás, továbbá egy udvari 8 szobás lakás, mindkettő felszerelve a legkényelmesebb meli helyiségekkel. Bővebbet a házfelügyelőnél. 844

4 szobás

utcai lakás földszinten, fürdőszoba, villanyvilágítással, szeptember 1-től kiadó. Ugyanott használt butorok eladók. Boczkó-u. 10. 8986

3 szobás

modern lakás azonnali kiadó Deák Ferenc-utca 29. 8986

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Zongora

új, rövid és ebédlekedénc eladó. Deák Ferenc-utca 14., sító 2. sz. 8985

Írógépeket

Underwood, Remington látható irásu, vesszünk legmagasabb áron. Ajánlatokat kiadóhivatalba „Írógép” jelleg alatt. 8967

160 kgm. elsőrendű

férgálic és 50 kgm. legjobb minőségű hálszappan eladó, különként tíz koronáért. Cím a kiadóhivatalban. 8884

Tábori dobozok,

levelező-lapok, levelek és papíráruk nagyban és kicsiben jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában Arad, Szabadságtér 1. Telefon 808. 611

National kassza,

megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 8942

Elutazás miatt

eladó hálószoba, ebédlő, konyha és több vegyes butor. Továbbá 20 hkl. törköly, 5-6 hkl. kétéves rum, 35-40 hkl. fehér és vörös bor, 6 hkl. ráki. Megtekinthető d. e. 9-12, d. u. 8-7 óráig László Sebőnél, Hassinger-utca 6. Telefon 747. 8960

Muraközi ménló

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceg-ut 22. szám. 2285

Előfőttes

való pergament papírt ajánl Färber Lajos cég. 8669

Haromfivézes elica,

biztos szerkapható Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-téri kórházzal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 80 fillér. 2722

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Aartales Sándor-utca 5. sz. 891

Vessék

a legmagasabb áron uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Blajer Ignáts, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Erkélyek,

ablakok, színelyek, virágágyak díszítéséhez Pelargonie (muskatli) különböző színekben eladó. Megrendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, József főherceg-ut 22. szám. 2980

Zongora-oktatást

nyerhetnek kezdők akadémiai módszer szerint, legjutányosabb ár mellett.

Cím a kiadóhivatalban. 8978

Olcsó tűzifa

őszfűre és waggontételekben

Kapható Cukor László

fakereskedésében Arad, Nagyváradi-ut 11. (üzletvezetőséggel szemben) Telefon 3-13. 8799

Rum—likőr

essentiák és compositokban állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumaron” 50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom rum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad. Telefon 502. szám.

Málna-éter, valamint l. Málna-esszenc kapható.

Málna-éter, valamint l. Málna-esszenc kapható.

Gépolajok, Gépfaggyú,

Kocsikenőcs,

Kőolaj,

Szappan,

Gyertya,

Gyufa,

Szöda,

Keményítő,

Raffia

Állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadságtér.

Telefon 262. sz.